

Napotitev delavcev v Avstrijo

Dne 16.2.2021 smo imeli webinar na katerem je dr. Maria Škof predstavila kako poteka napotitev delavcev na delo v Avstrijo in poudarila novosti, katere veljajo v letošnjem letu.

Pri napotitvi in posredovanju delavcev v Avstrijo je treba glede minimalne plače in delovnega časa upoštevati avstrijske kolektivne pogodbe. Avstrija ima več kot 400 kolektivnih pogodb, svojo za vsako panogo. Pri napotitvi in posredovanju delavcev v Avstrijo je treba upoštevati dele avstrijskega delovnega prava, če je za napotene ali posredovane delavce ugodnejše od ustreznih predpisov v državi izvora.

Priglasitev dejavnosti:

Pred začetkom izvajanja storitev je treba priglasiti opravljanje storitev (Dienstleistungsanzeige), če storitve v skladu z avstrijsko zakonodajo sodijo med regulirane obrti/dejavnosti. To so skoraj vse obrtniške dejavnosti ali delno regulirane dejavnosti. Možno je priglasiti tudi več dejavnosti hkrati. Priglasitev velja 1 leto. V postopku je treba izkazati, da je dejavnost, ki se priglašča, regulirana dejavnost tudi v Sloveniji ali da podjetje v Sloveniji opravlja dejavnost, ki jo priglašča, že najmanj 1 leto v zadnjih 10 letih.

Zaposleni:

Zaposlene ščiti **Zakon o boju proti plačilnemu in socialnemu dumpingu** (Lohn und Sozialdumping Bekämpfungsgesetz), kateri se uporablja za primere po 31.12.2016 in velja tako za nepotitve kot za čezmejno posojanje delovne sile.

IZJEME so dejavnosti, katere se opravljajo kratek čas in v majhnem obsegu (npr. poslovni sestanki brez dodatnih storitev, udeležba na seminarjih, predavanjih; udeležba na sejmih razen priprave oz. pospravljanja, udeležba na konferencah, kulturne prireditve na področju plesa, glasbe, gledališča in druge umetnosti, udeležba na mednarodnih športnih prireditvah, mobilni delavci, ki so samo v tranzitu, vodilni delavci katerih plača presega 6.075 EUR, napotitve v okviru mednarodnega univerzitetnega izobraževanja, napotitev do 2 mesecev v okviru koncerna za namene razvoja, izobraževanja, projektiranja, izmenjave izkušenj, kontrolinga ipd.).

Pravice napotenih delavcev:

Delavcu pripada plača v skladu z veljavno avstrijsko kolektivno pogodbo. Potrebno je biti pozoren, da se delavca pravilno razporedi v tarifni razred. Delavcu pripada dopust in plačilo sorazmernega dela 13. in 14. plače. Prav tako je potrebno upoštevati delovni čas in čas za počitek ter nadurno delo z vsemi pribitki.

S spremembo Direktive o napotitvi delavcev velja *»enaka plača za enako delo v enakem kraju«*. Delodajalec nosi stroške potovanja, prehrane, bivanja. Spremenil naj bi se tudi čas trajanja na maksimalno 12 mesecev (sedaj je 24 mesecev).

Priglasitev delavcev:

Priglasitev se opravi z obrazcem ZKO 3 / 4 pred samim začetkom del. Priglasitev je potrebna za vsak projekt posebej, ni več priglasitev »na zalogo«.

Za okvirno priglasitev pravimo takrat kadar gre za redno čezmejno delo v okviru enega pogodbenega razmerja ali v koncernu v dobi do 3 mesecev.

Kadar gre za krajevno in časovno povezane storitve je možna skupna prijava.

Prijave se opravi v elektronski obliki, obvezno pa je potrebno priglasiti spremembe.

Posojanje delovne sile:

Pri posojanju delovne sile je potrebno upoštevanje vseh okoliščin (odgovornost, vključenost delavca v podjetje, orodje, material).

Upoštevati je potrebno tudi 25 % odbitni davek.

Delavcu pripada izplačilo nadomestila, ki ni nižje od zneska, določenega s kolektivno pogodbo za podjetje v Avstriji, ali nadomestila v skladu s kolektivno pogodbo za posredovanje delavcev. Prav tako delavcu pripada nadaljnje izplačevanje nadomestila v primeru bolezni, nesreče, praznikov v Avstriji in v primeru nezmožnosti opravljanja dela iz pomembnih osebnih razlogov; pripada mu tudi dopust v skladu z avstrijsko zakonodajo, če je ugodnejše za delavca.

Avstrijska zakonodaja oz. predpisi pa se upoštevajo tudi glede delovnega časa in odpovedi in odpustitve.

Dokumenti za napotene delavce:

- A1 obrazci
- Priglasitev ZKO 3 / ZKO 4
- Delovno dovoljenje za državljane tretjih držav / viza
- Potrdilo o napotitvi za državljane tretjih držav
- Pogodba z naročnikom
- PZ / zaposlitveni list (Dienstzettel)
- Plačilna dokumentacija (plačilna lista, potrdilo o nakazilu plače, popis delovnih ur, dokumentacija v zvezi z izračunom dodatkov, nadomestil, potnimi stroški, povračilo drugih stroškov, izračun prispevkov, dokumentacija družinskih razmer, dokumentacija v zvezi z dopustom)
- Dokumentacija v zvezi z razporeditvijo delavca v KP (spričevala, delovna doba, izkušnje)
- Za vse priglašene delavce, za celotno obdobje napotitve
- Vse v nemškem jeziku; razen PZ, ki je lahko tudi v angleškem jeziku)

Kje morajo biti dokumenti?

- Na delovišču /gradbišču ali dostopno v elektronski obliki v trenutku kontrole
- V primeru posojanja delovne sile morajo biti v avstrijskem podjetju

- Pri avstrijski podružnici slovenskega podjetja, kjer slovensko podjetje redno dela
- Pri avstrijski hčerinski družbi
- Pri avstrijskem odvetniku ali davčnemu svetovalcu ali računovodji
- Pomembno je, da je kraj hrambe naveden v ZKO – priglasitvi
- Naknadno posredovanje je možno samo v primeru, če kontrola ni bila med uradnimi urami odvetnika oz. davčnega svetovalca oz. računovodje.

Globe – plačilni dumping

Višina globe je odvisna od števila delavcev. V kolikor gre za kršitve pri do treh delavcih znaša globa od 1.000 do 2.000 EUR za fizično osebo ter od 10.000 do 20.000 za pravno osebo.

V primeru, da gre za kršitve pri več kot treh delavcih pa znaša globa od 1.000 do 4.000 EUR za fizično osebo ter od 10.000 do 50.000 EUR za pravno osebo.

Delodajalec je oproščen plačila globe, če pred kontrolo plača razliko ali v primeru če plača razliko v roku kot ga določi organ in je razlika majhna ali če odgovorna oseba ni ravnala malomarno .

Druge sankcije:

Pri neupoštevanju predpisov so poleg plačila globe druge kazni še prepoved opravljanja dejavnosti v Avstriji v obdobju enega do petih let.

Delodajalec je lahko pravnomočno kaznovan, ker dokumenti v zvezi s plačo niso bili na razpolago ali v primeru plačilnega dumpinga (če gre za več kot 3 delavce ali v primeru ponovne kršitve).

Varščina:

Avstrijski naročnik ima možnost plačila varščine v višini še odprtega zneska po pogodbi. Pritožba naročnika nima odločilnega učinka. Plačilo ima učinek izpolnitve po pogodbi. Ponudnik storitev ni stranka v postopku. Varščina se ne poračuna z globo in se vrne naročniku, izvajalec o tem ni obveščen.

Podizvajalci:

Potrebna je priglasitev delavcev na ZKO 3 / ZKO 4.

Posebno je potrebno biti pozoren pri posojanju delovne sile (C-586/13 Martin Meat) in pa transparentnosti s.p. (prekrito delovno razmerje).

Sklad BUAK:

Sklad za dopust in odpravnine gradbenih delavcev (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungs Kasse) V sklad BUAK so vključene osebe (delavci) in podjetja (gradbena podjetja, podjetja za posojanje delovne sile s področja gradbeništva) in podjetja z mešano dejavnostjo.

Delavci nikoli ne plačujejo prispevkov skladu BUAK.

Sklad BUAK podjetju vsak mesec posreduje pregled vseh navedenih zakonskih prispevkov. Posebna prijava letnega dopusta je potrebna le takrat, če poraba letnega dopusta odstopa od podatkov, ki so jih v toku vloge za regres že sporočili.

Za napotene delavce ali tiste, ki opravljajo gradbena dela v tujini, veljajo postopki vplačevanja v sklad BUAK tudi takrat, ko so med napotenim delom socialno zavarovani v domovini. Določbe zakona BUAG veljajo od prvega dne zaposlitve napotenih delavcev oz. delavcev, ki opravljajo gradbena dela v Avstriji.

Podjetja, ki napotijo delavce oz. prepuščajo zaposlene pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, morajo zato za trajanje napotitve za vsakega delavca, ki dela na področju gradbeništva v širšem smislu, za katerega velja zakon BUAG, plačevati doplačila v Sklad za dopust in odpravnine gradbenih delavcev (BUAK). Ti prispevki služijo za financiranje pravice do letnega dopusta delavcem iz časov, ko so bili napoteni na delo v Avstrijo, ki se ravna po zakonskih določilih, naravnanih na sklad BUAK.

Pripravila: Mojca Umek, svetovalka SPOT Gorenjska